

REZERVY

Motivační příklad

- *Dopravní podnik, s. r. o., plánuje v roce 2023 rozsáhlou restrukturalizaci z důvodu změny jeho pozice na trhu.*
- *Z důvodu sníženého objemu finančních prostředků bude pro další roky muset omezit nákup nových vozidel. Místo toho plánuje provádět rozsáhlé opravy u vozidel starších, čímž prodlouží dobu jejich životnosti.*
- *V tomto roce dosáhl podnik zisku 1 100 000 Kč, dle rozhodnutí valné hromady bude na podíly na zisku vyhrazena pouze částka v hodnotě 10 000 Kč, což se řadě společníků nelíbí, neboť při pohledu do účetních výkazů dosahuje podnik zisku, má kladné cash-flow ...*
- *Vedení společnosti argumentuje nízké podíly na zisku nejistým vývojem do budoucnosti*
- *Jak je možno zachytit uvedené skutečnosti do účetnictví?*

Rezervy

- Tvoří se na pokrytí, které nastanou a povedou ke snížení ekonomického prospěchu
- Zpravidla není známavýše nebo, kdy výdaj nastane
- => obdoba (náklad ve sledovaném účetním období, výdaj následně) x účetní jednotka nezná přesnou částku
- Rezervy jsou
- Tvorba rezervy do nákladů – zvyšování nákladů běžného účetního období
- Dle se rozlišují:
 - rezervy zákonné
 - Účetní (jiné) rezervy – na důchody, na daň z příjmů, restrukturalizaci

Účtování rezerv

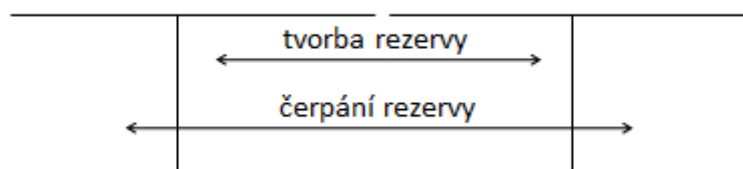
- Pro účtování rezerv je vymezena **účtová skupina 45**
- Při volbě konkrétního syntetického účtu v rámci účtové skupiny 45 je nutno vzít v úvahu, a **oblast**, ke které se tvorba (a následně také zúčtování) rezerv vztahují – tj. provozní, finanční činnost

Zákonné rezervy

- Pro tvorbu rezerv, jež jsou upraveny, se používá účet **Zákonné rezervy**

- Jejich tvorba je **nákladem** na dosažení, zajištění a udržení příjmů, dle zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Tvorba zákonných rezerv je upravena zvláštním předpisem, např. **zákonem** 593/1992 Sb., **o rezervách** pro zjištění daně z příjmů
- K zákonným rezervám patří:
....., rezervy v bankovníctví, rezervy v pojišťovnictví
- Ne každá rezerva na opravu majetku splňuje **podmínky** k tomu, aby mohla být zařazena mezi **zákonné rezervy**
 -
 - k majetku musí mít účetní jednotka vlastnické právo
 - peněžní prostředky ve výši rezervy
 - Oprava x technické zhodnocení
- Zákonné rezervy na opravu majetku **nelze tvořit** k majetku, který:
 -
 - K němuž nabyl poplatník vlastnické právo na základě konkurzu
 - Se opravuje každoročně (pravidelně)
 - Je poškozen v důsledku škody či jiné nepředvídatelné události
- tvorby rezervy jsou 2 účetní období
- Ke konci každého období musí účetní jednotka posuzovat a správnost výše tvorby rezerv
- **Maximální doba** tvorby rezerv se odvíjí od odpisové skupiny, do které je majetek dle zákona o daních z příjmů zařazen

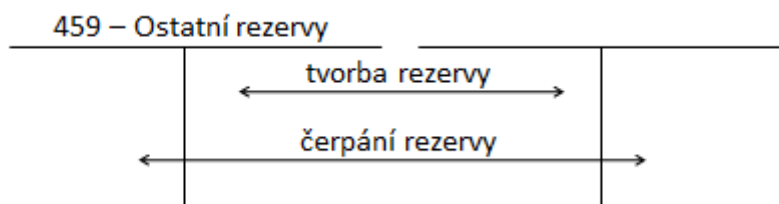
Účtování

Pokud by došlo k situaci, kdy, ke kterému byly vytvořeny ani rok následující po plánovaném období, musí být rezerva zrušena – účtuje se stejně jako čerpání rezervy

Jiné (ostatní) rezervy

- Kromě rezerv zákonných tvoří účetní jednotka z důvodu věrného a poctivého obrazu ostatní rezervy –
-
- Souvztažné účty pro účty k rezervám nalezneme v 5. účtové třídě
- Nutno rozlišovat k jaké oblasti se tvoří – provozní, finanční

Motivační příklad

Dopravní podnik plánuje v roce 2025 opravu 1 osobního automobilu a 1 nákladního automobilu. Předběžný rozpočet opravy osobního automobilu (I. odpisová skupina) je 60 000 Kč, předběžný rozpočet opravy nákladního automobilu (II. odpisová skupina) je 120 000 Kč. Účetní jednotka má k majetku vlastnické právo, tvorbu rezervy zahájila v roce 2022. Předpokládejte, že peníze vztahující se k tvorbě rezerv byly převedeny na samostatný účet. Stanovte, jaké účetní případy nastaly a určete výši závazků účetní jednotky k rozvahovým dnům (tj. k 31.12.2022, 31.12.2023, 31.12.2024).

Rok 2022

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.				
2.				

Vliv na výkaz rozvahy

Rok 2023

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.				
2.				

Rok 2024

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.				
2.				

Předpokládejte, že oprava byla v roce 2025 provedena v částce 60, resp. 120 000 Kč. Jaký bude účetní výsledek hospodaření účetní jednotky? Jak by se účetní výsledek hospodaření v roce 2025 lišil, pokud by účetní jednotka v předcházejících obdobích netvořila rezervy?

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.				
2.				
3.				

Výsledek hospodaření =

Vliv na výkaz rozvahy

OPRAVNÉ POLOŽKY

- Opravné položky vyjadřují dočasné
- Rozlišujeme opravné položky
 - – tvořené v souladu se zvláštním předpisem (např. zákonem o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu)
 - – upravené interním předpisem účetní jednotky

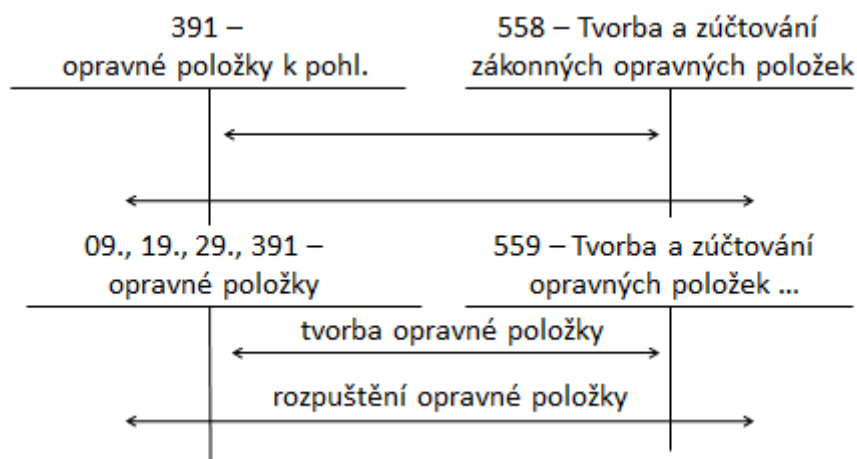
Účetní opravné položky

- k dlouhodobému majetku
-
- Ke krátkodobému finančnímu majetku
- K pohledávkám

Zákonné opravné položky

- K

Účtování

Motivační příklad

Dopravní podnik zakoupil v roce 2022 nové vozidlo v ceně 35 000 000 Kč. Ke konci roku se toto vozidlo stalo dočasně neschopné provozu z důvodu poruchy. Výrobce se zatím s uvedeným typem poruchy nesešel, v rámci respektování zásady opatrnosti vytváří účetní jednotka opravnou položku ve výši 10 % z pořizovací ceny aktiva. Účetní odpis vozidla za rok je 2 900 000 Kč. Doplňte níže uvedenou tabulku, která bude součástí účetní závěrky společnosti. Jaký další výkaz by ovlivnila tvorba opravné položky?

Vliv na výkaz rozvahy

Aktiva	Běžné účetní období			Minulé účetní období
	Brutto	Korekce	Netto	
HMV				

Vliv na výkaz výsledovky

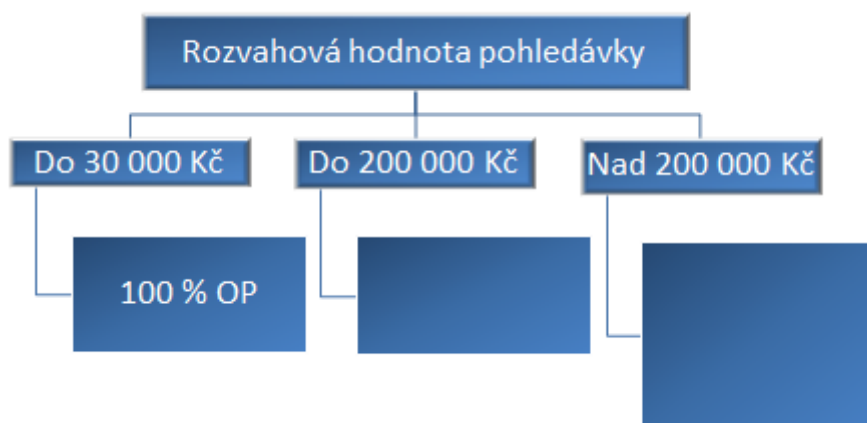
Označení	TEXT	Řádek	Běžné účetní období

Zákonné opravné položky

Opravné položky k neproplaceným pohledávkám splatným po 31.12.1994

Rozvahová hodnota pohledávky v okamžiku vzniku

- Do 30 000 Kč
- Do 200 000 Kč
- Nad 200 000 Kč

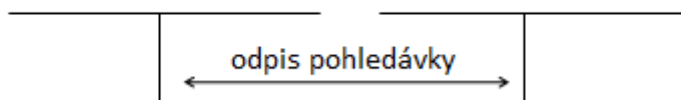

Podmínkou k opravné položky je skutečnost **zahájení** rozhodčího, soudního nebo správního řízení.

Tato podmínka nemusí být splněna u pohledávek s hodnotou do **200 000 Kč**

Odpis pohledávek

- Je-li k pohledávce vytvořena, lze **pohledávku jednorázově odepsat** do účetních nákladů a zrušit související opravnou položku
- Pro odpis pohledávek se v účetnictví používá

Motivační příklad

V lednu 2022 vystavila společnost Consulting, a. s. fakturu za poskytnuté konzultační služby zákazníkovi – panu A. Celková hodnota faktury je 170 000 Kč.

Pan A se během roku ocitl ve finančních problémech, zatím zaplatil jen 20 000 Kč. Společnost proto vytvořila ke zbývající hodnotě pohledávky opravnou položku.

Lze předpokládat, že pan A pohledávku do budoucna neuhradí, neboť předmět jeho podnikatelské činnosti je ukončen, dle vyjádření Policie není jeho místo pobytu v této chvíli známo.

Zaučtujte níže uvedené účetní případy a určete, jakou částku bude k rozvahovému dni účetní jednotka vykazovat v položce pohledávky.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	FAV za poskytnuté služby Cena bez DPH DPH 21 % Cena celkem	170 000		
2.	VBÚ – částečná úhrada FAV			
3.	ID – tvorba opravné položky k pohledávce			
4.	ID – zrušení opravné položky k pohledávce			
5.	ID – odpis pohledávky			

Celková částka vykázaná v rozvaze v pohledávkách = Kč

Příklad

Ve společnosti FRUIT, a. s. nastaly k rozvahovému dni níže uvedené skutečnosti. Určete, zda bude účetní jednotka vytvářet opravnou položku

- dočasný pokles poptávky po pomerančích
- zvýšení poptávky po banánech

Příklad

V obchodní společnosti GAME, zabývající se prodejem počítačových her nastaly v roce 2022 a 2023 níže uvedené účetní případy.

- a) Během prosince 2022 došlo k poklesu poptávky o logické hry (zboží). Společnost reaguje vytvořením 10 % opravné položky z hodnoty zásob. Hodnota zásob ve skladě na základě provedené inventarizace je 22 000 Kč.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.		2 200		

- b) Na začátku února 2023 nastalo zvýšení poptávky o logické hry na původní úroveň

Číslo	Text	Částka	MD	D
2.		2 200		

- c) Během prosince 2022 došlo zároveň ke zvýšení poptávky o akční hry (zboží). Jak může společnost zachytit tuto situaci. Může tvořit zápornou opravnou položku?

Číslo	Text	Částka	MD	D
3.				

OPAKOVACÍ PŘÍKLADY

Účtování zásob vlastní výroby – opakovací příklad 1

Cukrárna u Mlsouna, s.r.o. zaznamenala v účetním období níže uvedené skutečnosti související s výrobou dortů. O zásobách je účtováno **způsobem A**. Zaúčtujte tyto skutečnosti.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Výdejka – spotřeba základního materiálu	12 200		
2.	ZVL – hrubé mzdy zaměstnanců	25 000		
3.	FAP za spotřebu energie	5 000		
4.	Příjemka – převod výrobků na sklad	42 200		
5.	Výdejka – vyskladnění výrobků ze skladu	22 200		
6.	FAV za prodej výrobků	30 000		
7.	Manko do normy u čokoládových dortů	60		
8.	Manko (nad normu) u čokoládových dortů	200		
9.	Přebytek ovocných dortů	1 000		

Účtování aktivace – opakovací příklad 2

Společnost Stavby, a.s. si ve vlastní režii postavila administrativní budovu. Zaúčtujte účetní případy.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ZVL – hrubé mzdy zaměstnanců	80 000		
2.	ID – ZP a SP hrazené zaměstnavatelem	27 200		
3.	Výdejka – výdej materiálu	80 000		
4.	FAP za nákup materiálu B	100 000		
5.	ID – náklady související s vnitropodnikovou přepravou materiálu B	10 000		
6.	ID – aktivace vnitropodnikové přepravy	10 000		
7.	ID – aktivace dlouhodobého hm. majetku	195 200		

Opakovací příklad 3 – Účtová skupina 38

V prosinci 2022 proběhly v obchodní společnosti Novotný a spol. s r.o., níže uvedené účetní operace.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Technický rozvoj společnosti – společnost vynaložila tyto náklady a) hrubé mzdy zaměstnanců b) SP a ZP placené zaměstnavatelem za zaměstnance c) spotřeba materiálu d) VPD – spotřeba služeb	40 000 13 600 10 000 6 400		
2.	ID – vyúčtování (aktivace) komplexních nákladů na technický rozvoj	70 000		
3.	Přiznaný úrok z obligací (emitovaných společností Novotný a spol. s r.o.), který bude vyplacen až v roce 2023	10 000		
4.	Nevyúčtovaná náhrada škody od pojišťovny za havarované auto – odhadnutá částka – vyúčtování od pojišťovny do konce roku nepřišlo	17 000		
5.	Oprava stroje od společnosti A + B, která nebyla do konce roku vyúčtována – odhadnutá částka	12 000		
6.	Nevyfakturovaná dodávka zboží – převod zboží na sklad v odhadnuté částce	10 000		
7.	VBÚ – zaplacen havarijní pojištění na rok 2023	5 000		
8.	Nevyúčtované výnosové úroky z běžného účtu u banky za prosince 2022 – odhad	800		